A TANÁCS (KKBP) 2020/732 HATÁROZATA

(2020. június 2.)

az ENSZ főtitkára által a vegyi-, biológiai és toxinfegyverek feltételezett használatának kivizsgálására létrehozott mechanizmus támogatásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 28. cikke (1) bekezdésére és 31. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

(1) Az Európai Tanács 2003. december 12-én elfogadta a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégiát (a továbbiakban: az EU-stratégia), amelynek III. fejezete tartalmazza az ilyen fegyverek elterjedése elleni küzdelemmel kapcsolatos intézkedések listáját.

(2) Az Unió aktívan végrehajtja az EU-stratégiát, és érvényre juttatja az annak III. fejezetében felsorolt intézkedéseket, különösen a biológiai- és toxinfegyver-tilalmi egyezmény (BTWC) hatékonyabbá tételével, végrehajtásával és egyetemessé tételével kapcsolatos intézkedéseket.

(3) Az Egyesült Nemzetek (ENSZ) főtitkára által a vegyi-, biológiai és toxinfegyverek feltételezett használatának kivizsgálására létrehozott mechanizmus (a továbbiakban: a főtitkár által létrehozott mechanizmus) arra a hatáskörre utal, amellyel az ENSZ Közgyűlés az A/RES/42/37C. sz. határozatában felruházta az ENSZ főtitkárát. Az ENSZ Biztonsági Tanácsa a 620 (1988) sz. határozatával megerősítette ezt a hatáskört, amely lehetővé teszi, hogy a valamely ENSZ-tagállam által esetlegesen az ENSZ főtitkárának tudomására hozott beszámolók nyomán vizsgálatot folytassanak az ilyen fegyverek feltételezett használatával kapcsolatos tények megállapítása céljából.

(4) A Tanács 2006. február 27-én elfogadta a BTWC-nek az EU-stratégia keretében való támogatásáról szóló 2006/184/KKBP együttes fellépést ([1]).

(5) A Tanács 2006. március 20-án elfogadta a biológiai és toxinfegyverekre vonatkozó, a BTWC támogatásáról szóló 2006/184/KKBP együttes fellépést kiegészítő uniós cselekvési tervet ([2]). Ez a cselekvési terv bizalomerősítő intézkedések és a főtitkár által létrehozott mechanizmus hatékony alkalmazását írta elő.

(6) A Tanács 2008. november 10-én elfogadta a BTWC-nek az EU-stratégia keretében történő támogatásáról szóló 2008/858/KKBP együttes fellépést ([3]).

(7) A Tanács 2011. július 18-án elfogadta a BTWC részes államainak hetedik felülvizsgálati konferenciáján képviselendő uniós álláspontról szóló 2011/429/KKBP határozatot ([4]), amely magában foglalta a főtitkár által létrehozott mechanizmus támogatását.

(8) A Tanács 2012. július 23-án elfogadta a BTWC-nek az EU-stratégia keretében történő támogatásáról szóló 2012/421/KKBP határozatot ([5]).

([1]) A Tanács 2006/184/KKBP együttes fellépése (2006. február 27.) a biológiai és toxinfegyverek betiltásáról szóló egyezménynek a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia keretében történő támogatásáról (HL L 65., 2006.3.7., 51. o.).

([2]) A BTWC (Biológiai és Toxinfegyver-tilalmi Egyezmény) támogatásáról szóló EU együttes fellépést kiegészítő EU cselekvési terv a biológiai és toxinfegyverekre vonatkozóan (HL C 57., 2006.3.9., 1. o.).

([3]) A Tanács 2008/858/KKBP együttes fellépése (2008. november 10.) a biológiai és toxinfegyverek betiltásáról szóló egyezménynek (BTWC) a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia végrehajtása keretében történő támogatásáról (HL L 302., 2008.11.13., 29. o.).

([4]) A Tanács 2011/429/KKBP határozata (2011. július 18.) a bakteriológiai (biológiai) és toxinfegyverek fejlesztésének, gyártásának és tárolásának eltiltásáról és megsemmisítéséről szóló egyezmény (BTWC) részes államainak hetedik felülvizsgálati konferenciáján képviselendő európai uniós álláspontról (HL L 188., 2011.7.19., 42. o.).

([5]) A Tanács 2012/421/KKBP határozata (2012. július 23.) a biológiai- és toxinfegyver-tilalmi egyezménynek a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU- stratégia keretében történő támogatásáról (HL L 196., 2012.7.24., 61. o.).

(9) A Tanács 2016. január 18-án elfogadta a BTWC-nek az EU-stratégia keretében történő támogatásáról szóló (KKBP) 2016/51 határozatot ([6]), amely magában foglalta a főtitkár által létrehozott mechanizmus támogatását.

(10) Az ENSZ főtitkára a 2018. május 24-én benyújtott, „Közös jövőnk biztosítása" című leszerelési programjában kiemelte, hogy a BTWC-nek nincs egy olyan egyetlen állandó testülete, amelynek az lenne a feladata, hogy vizsgálatokat végezzen annak megállapításához, hogy a BTWC-t sértő módon használtak-e biológiai fegyvereket. Ezért a leszerelési program a biológiai fegyverek használata esetén összehangolt nemzetközi válaszlépéseket biztosító keret kialakítására, valamint egy olyan központi, állandó koordinációs kapacitás létrehozására irányuló intézkedéseket hoz létre, amelynek feladata, hogy független vizsgálatokat folytasson a biológiai fegyverek feltételezett használatával kapcsolatban.

(11) A Tanács 2019. január 21-én elfogadta a BTWC-nek EU-stratégia keretében történő támogatásáról szóló (KKBP) 2019/97 határozatot ([7]).

(12) A BTWC-t támogató együttes fellépések és határozatok révén az Unió hozzájárult egy olyan többoldalú kapacitás kiépítéséhez, amelynek feladata a biológiai fegyverek feltételezett használatának a kivizsgálása. E határozat támogatja a főtitkár által létrehozott mechanizmust,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) Ez a határozat – az EU-stratégia egyes elemeinek azonnali és gyakorlati alkalmazása érdekében, valamint a 2006/184/KKBP és a 2008/858/KKBP együttes fellépés, továbbá a 2012/421/KKBP határozat sikeres végrehajtására építve – operatív szakpolitikai eszközként szolgál ahhoz, hogy elengedhetetlen nyomon követést és lendületet biztosítson a BTWC támogatásáról szóló (KKBP) 2016/51 és (KKBP) 2019/97 határozat keretében a 2016–2019-es időszak folyamán végzett tevékenységekhez.

(2) E határozat tekintetében az alábbi elvek az irányadók:

a) a 2012/421/KKBP és a (KKBP) 2016/51 határozat nyomán szerzett tapasztalatok lehető legjobb kiaknázása;

b) a főtitkár által a mechanizmus keretében 2013-ban Szíriában folytatott legutóbbi vizsgálat tanulságainak figyelembevétele, azok további végrehajtásának céljából;

c) a Globális Dél országai szakértőinek és laboratóriumainak a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében összeállított jegyzékbe történő felvételre való kijelölésének aktív ösztönzése;

d) aktív ösztönzése annak, hogy női szakértőket is jelöljenek ki a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében összeállított jegyzékbe való felvételre;

e) stratégiai partnerségek kiépítése a releváns intézményekkel;

f) az érdekelt ENSZ-tagállamok arra irányuló erőfeszítéseinek támogatása, hogy biztosítsák a főtitkár által létrehozott mechanizmus teljeskörű műveleti készenlétét;

g) hozzájárulás az ENSZ főtitkára „Közös jövőnk biztosítása" című leszerelési programjának végrehajtásához.

(3) Az Unió az EU-stratégia intézkedéseinek megfelelő, az alábbiakra irányuló projekteket segíti elő:

a) a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében összeállított jegyzékben szereplő szakértők képzésének támogatása;

b) a fejlődő országok laboratóriumainak kapacitásépítése;

c) tájékoztatási tevékenységek a Globális Dél országai szakértőinek és laboratóriumainak a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében összeállított jegyzékbe történő felvételének garantálása céljából;

d) „Capstone" teljeskörű helyszíni gyakorlat támogatása;

e) az érintett partnerszervezetekkel folytatott rendszeres koordinációs tevékenységek és/vagy munkaértekezletek támogatása.

([6]) A Tanács (KKBP) 2016/51 határozata (2016. január 18.) a biológiai- és toxinfegyver-tilalmi egyezménynek a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia keretében történő támogatásáról (HL L 12., 2016.1.19., 50. o.).

([7]) A Tanács (KKBP) 2019/97 határozata (2019. január 21.) a biológiai- és toxinfegyver-tilalmi egyezménynek a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia keretében történő támogatásáról (HL L 19., 2019.1.22., 11. o.).

(4) E projektek részletes leírása a mellékletben található.

2. cikk

(1) E határozat végrehajtásáért az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (a továbbiakban: a főképviselő) felel.

(2) Az 1. cikkben említett tevékenységek technikai végrehajtására az ENSZ Leszerelési Ügyek Hivatala (UNODA) kap megbízást. Az UNODA e feladatát a főképviselő irányítása mellett végzi. A főképviselő ennek érdekében megköti a szükséges megállapodásokat az UNODA-val.

3. cikk

(1) Az 1. cikk (3) bekezdésében említett projektek végrehajtását szolgáló pénzügyi referenciaösszeg 1 418 042 EUR.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott összegből finanszírozott kiadásokat az Unió általános költségvetésére alkalmazandó eljárásoknak és szabályoknak megfelelően kell kezelni.

(3) A Bizottság felügyeli a (2) bekezdésben említett kiadások megfelelő kezelését. E célból a Bizottság finanszírozási megállapodást köt az UNODA-val. A finanszírozási megállapodásban rendelkezni kell arról, hogy az UNODA-nak – a hozzájárulás nagyságának megfelelően – biztosítania kell az uniós hozzájárulás láthatóságát.

(4) A Bizottság törekszik arra, hogy e határozat hatálybalépését követően mielőbb megkösse a finanszírozási megállapodást. A Bizottság tájékoztatja a Tanácsot az ennek során felmerülő nehézségekről és a finanszírozási megállapodás megkötésének időpontjáról.

4. cikk

A főképviselő az UNODA által készített, az 1. cikk (3) bekezdésében említett egyes projektekről szóló, a levont tanulságokat és rövid jelentéseket tartalmazó pénzügyi és szöveges zárójelentés alapján jelentést tesz a Tanácsnak e határozat végrehajtásáról. Ezek a jelentések képezik a Tanács által végzett értékelés alapját. Az UNODA félévenként tájékoztatja a Tanácsot az említett projektek végrehajtásában elért előrelépésről. A Bizottság tájékoztatást nyújt az említett projektek pénzügyi vonatkozásairól.

5. cikk

(1) Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

(2) Ez a határozat a 3. cikk (3) bekezdésében említett finanszírozási megállapodás megkötésének időpontját követő 36 hónap elteltével – vagy ha e határozat elfogadását követő hat hónapon belül nem kerül sor finanszírozási megállapodás megkötésére, akkor ezen időtartam elteltével – hatályát veszti.

Kelt Brüsszelben, 2020. június 2-án.

a Tanács részéről
az elnök
G. GRLIĆ RADMAN

MELLÉKLET

1. HÁTTÉR

Az Egyesült Nemzetek (ENSZ) főtitkára által a vegyi-, biológiai és toxinfegyverek feltételezett használatának kivizsgálására létrehozott mechanizmust (a továbbiakban: a főtitkár által létrehozott mechanizmus) az ENSZ Közgyűlése hozta létre 1987-ben az A/RES/42/37C sz. határozatával. Ezt a felhatalmazást az ENSZ Biztonsági Tanácsa is megerősítette a 620 (1988) sz. határozatával. Az ilyen fegyverekre vonatkozó bejelentések időben és hatékonyan történő kivizsgálására vonatkozó technikai iránymutatásokat és eljárásokat az érdekelt ENSZ-tagállamok által küldött szakértők dolgozták ki és azokat az ENSZ Biztonsága Tanácsának A/RES/44/561 sz. dokumentuma határozta meg 1989-ben. Ezeket az iránymutatásokat és eljárásokat az ENSZ Közgyűlése 1990-ben jóváhagyta az A/RES/45/57C sz. határozatával.

Mivel a vegyifegyvertilalmi egyezménytől eltérően a biológiai- és toxinfegyver-tilalmi egyezmény nem rendelkezik ellenőrzési mechanizmussal, a főtitkár által létrehozott mechanizmus az egyetlen olyan független nemzetközi eszköz, amely az ENSZ Közgyűlése és az ENSZ Biztonsági Tanácsa közös jóváhagyásával lehetővé teszi a biológiai fegyverek feltételezett használatának a kivizsgálását.

2. CÉLKITŰZÉSEK

A főtitkár által létrehozott mechanizmus – a vegyi-, biológiai és toxinfegyverek feltételezett használatának gyors kivizsgálása és a feltételezésekre vonatkozó tények gyors megállapítása révén – hozzájárulhat az ilyen fegyverek használata elleni globális normák fenntartásához, az ilyen fegyverek ENSZ-tagállamok, egyének és szervezetek általi használatától való elrettentéshez, és így végső soron a nemzetközi béke és biztonság megőrzéséhez.

A főtitkár által létrehozott mechanizmusban a vegyi-, biológiai és toxinfegyverek feltételezett használatának kivizsgálásával kapcsolatos felkészültségi szint javítását támogató tevékenységek összhangban vannak a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégiával. A (KKBP) 2016/51 határozat és különösen az abban meghatározott 5. projekt (Az ENSZ főtitkára által létrehozott mechanizmus támogatása) célja a főtitkár által létrehozott mechanizmus megerősítésének támogatása volt a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében összeállított, szakértőket és laboratóriumokat tartalmazó jegyzékben (a továbbiakban: a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében összeállított jegyzék) szereplő megfelelően képzett szakértők számának növelésével, a mechanizmus érdekelt felei ülésének összehívásával, valamint több, szervezetek közötti képzési rendezvény megszervezésével. A (KKBP) 2016/51 határozat 5. projektje keretében a következők jöttek létre: alap-, illetve speciális készségeket fejlesztő képzés a jegyzékben szereplő szakértők számára egy új, szisztematikus képzési koncepció alapján, a kijelölt vizsgálati laboratóriumok hálózata és az e laboratóriumokra vonatkozó kapacitásépítési tevékenységek, valamint tájékoztatási tevékenységek annak előmozdítására, hogy a szakértők és a laboratóriumok tekintetében érvényesüljön a földrajzi sokféleség.

A vegyi-, biológiai és toxinfegyverek használatára vonatkozó globális tilalom bármely megsértésének gyors kivizsgálására irányuló nemzetközi kapacitás és képesség további megerősítése céljából folytatni kell e tevékenységeket, különös figyelmet fordítva a biológiai fegyverekre. A szakértők körében megvalósuló földrajzi diverzitás és nemek közötti egyenlőség hozzájárulhat a főtitkár által létrehozott mechanizmus hitelességének és legitimitásának fokozásához. A szakértők és a kijelölt laboratóriumok kapacitásának és képességeinek további fejlesztése szintén pozitív másodlagos hatással járhat a biológiai kutatásra, valamint a népegészségügyi kutatásra és fejlesztésre nézve, mindenekelőtt a fejlődő országokban. E tevékenységek végrehajtása emellett példaként szolgál majd az ENSZ főtitkára „Közös jövőnk biztosítása” című leszerelési programjához és különösen az említett program 10., „a biológiai fegyverek feltételezett használatának kivizsgálására irányuló felkészültség” című tevékenységéhez nyújtott konkrét támogatásra.

Alapelvek

a) a 2012/421/KKBP és a (KKBP) 2016/51 határozat nyomán szerzett tapasztalatok lehető legjobb kiaknázása;

b) a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében 2013-ban Szíriában folytatott vizsgálat tanulságainak figyelembevétele;

c) a Globális Dél országai szakértőinek és laboratóriumainak a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében létrehozott jegyzékbe történő felvételre való kijelölésének aktív támogatása a Globális Délen található hálózatokon és stratégiai jelentőségű érdekelt feleken keresztül;

d) stratégiai partnerségek kiépítése a releváns intézményekkel;

e) törekvés a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében létrehozott jegyzékben összefogott szakértelem körének bővítésére, továbbá aktív ösztönzése annak, hogy az említett jegyzékbe való felvételre női szakértőket is jelöljenek ki;

f) az érdekelt ENSZ-tagállamok arra irányuló erőfeszítéseinek támogatása, hogy biztosítsák a főtitkár által létrehozott mechanizmus teljeskörű műveleti készenlétét;

g) hozzájárulás az ENSZ főtitkára leszerelési programjának végrehajtásához.

Várt eredmények

E projekt végrehajtása várhatóan a következő átfogó eredményekkel jár:

a) a főtitkár által létrehozott mechanizmus műveleti készenlétének fokozása;

b) a kijelölt laboratóriumok hálózatának további fejlesztése;

c) a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében végrehajtott missziókhoz szükséges szakértői készségek bővítése; valamint

d) a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében összeállított jegyzékben összefogott szakértelem diverzifikálása.

Emellett e projekt végrehajtása a következő másodlagos hatásokkal is járhat:

a) a biológiai fegyverek kivizsgálására irányuló nemzeti, regionális és nemzetközi rendszer harmonizálása;

b) a biológiai és vegyifegyverek feltételezett használatára irányuló ismeretek és vizsgálati kapacitás fokozása nemzeti szinten; valamint

c) figyelemfelhívás az ENSZ-tagállamok és az érdekelt felek körében.

3. PROJEKTEK

3.1. 1. projekt: A főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében összeállított jegyzékben szereplő szakértők képzésének támogatása

3.1.1. A projekt célja

A képzett szakértők készségeinek fokozása, aktualizálása és harmonizálása, valamint további képzés biztosítása a szaktanácsadók részére annak biztosítása érdekében, hogy rendelkezésre álljon a helyszíni gyakorlatokhoz és vizsgálatokhoz szükséges képesség és kapacitás.

3.1.2. A projekt várt eredményei

a) kiképzésre kerül a szakértők egy újabb csoportja, hogy elegendő háttértámogatói (reach-back) (tartalékos/támogató) kapacitás álljon rendelkezésre;

b) a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében végzett tevékenységekben már részt vevő szakértők továbbképzésben részesülnek;

c) az e határozat hatálya alá eső időszakban rendszeresen képzésekre kerül sor.

3.1.3. A projekt leírása

Ez a projekt továbbfejleszti a (KKBP) 2016/51 határozatban foglalt 5. projekt keretében végzett tevékenységeket és elért eredményeket, továbbá biztosítja azok utánkövetését, hogy növelje a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében összeállított jegyzékben szereplő olyan szakképzett szakértők és szaktanácsadók számát, akik képzésben részesültek azokat a legfontosabb készségeket illetően, amelyek a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében – esetlegesen nehéz helyszíni körülmények között – folytatott vizsgálatoknak egy ENSZ-csoport részeként történő sikeres lefolytatásához szükségesek.

A projekt lehetővé tenné az ENSZ Leszerelési Ügyek Hivatala (UNODA) számára, hogy bővítse a szakképzett szakértők és szaktanácsadók számát, hogy a helyszíni gyakorlatok vagy a tényleges vizsgálatok során elegendő háttértámogatói kapacitás álljon rendelkezésre. A képzésen oktatott alapvető kompetenciák közé tartozik a bizonyítékok begyűjtése és kezelése, a jelentéskészítés, a műveleti biztonság, a helyszíni kommunikáció, a tárgyalás és a médiával való kapcsolattartás.

E képzések helye és ideje nagy mértékben függ majd az azokat kínáló ENSZ-tagállamoktól. A főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében folytatott vizsgálatokra vonatkozó iránymutatásokat és eljárásokat tartalmazó, az ENSZ Közgyűlésének 1989-ben benyújtott és az ENSZ Közgyűlése által jóváhagyott jelentés leszögezi, hogy „az érdekelt tagállamok kijelölhetnek a főtitkár számára idevágó, a szakképzett szakértők számára rendelkezésre álló olyan speciális képzéseket, amelyek segítik e szakértőket abban, hogy esetlegesen – a főtitkár nevében eljárva – kivizsgálják a vegyi és biológiai anyagok, illetve toxinok feltételezett használatát”.

3.1.4. A végrehajtó ügynökség feladatai

Tartalmi előkészítés:

A képzési eseménynek otthont adó ENSZ-tagállamokkal és a releváns partnerekkel egyeztetve az UNODA kidolgozza a képzési programot és kiválasztja a részt vevő szakértőket.

Logisztika és adminisztratív szolgáltatások:

Az UNODA az ENSZ Projekttámogatási Hivatalával (UNOPS) partnerségben gondoskodik a képzési tevékenységekhez kapcsolódó logisztikai feladatok elvégzéséről (például a résztvevők és a szakértők utazásának megszervezéséről).

3.2. 2. projekt: A fejlődő országok laboratóriumainak kapacitásépítése

3.2.1. A projekt célja

Annak támogatása, hogy a kijelölt laboratóriumok képviselői részt vegyenek olyan képzési tevékenységekben, amelyek célja egy olyan hálózat kidolgozása, amely alkalmas a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében a biológiai fegyverek feltételezett használata kivizsgálásának támogatására.

3.2.2. A projekt várt eredményei

a) a fejlődő országokban található laboratóriumok képviselőinek szélesebb körű részvétele olyan eseményeken, amelyek célja a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében kijelölt laboratóriumok hálózatának létrehozása;

b) a fejlődő országok laboratóriumainak nagyobb mértékű bevonása a főtitkár által létrehozott mechanizmus kapcsán nyújtott képzésbe.

3.2.3. A projekt leírása

Ahhoz, hogy a főtitkár által létrehozott mechanizmust hitelesnek és teljes mértékben pártatlannak lehessen tekinteni, elengedhetetlen a Globális Dél kijelölt laboratóriumainak teljeskörű bevonása, valamint e laboratóriumok részvétele a főtitkár által létrehozott mechanizmust támogató tevékenységekben. Lényeges ezért megkönnyíteni a jegyzékben szereplő, az érintett országokban található laboratóriumok szélesebb körű bevonását ebbe a folyamatba, illetve az abban való fokozottabb részvételüket – beleértve azoknak a laboratóriumok részére az ENSZ-tagállamok által tartott, célzott szakmai találkozókon való részvételét, valamint a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében összeállított jegyzékben szereplő szakképzett szakértők részére tartott képzési tevékenységekben megfigyelőként történő részvételüket –, annak biztosítása céljából, hogy a laboratóriumok és a szakértők tisztában legyenek azzal, hogy a vizsgálatok megfelelő lefolytatása érdekében átlátható módon harmonizálni kell a tevékenységeiket.

3.2.4. A végrehajtó ügynökség feladatai

Tartalmi előkészítés:

Az érintett laboratóriumokkal és a laboratóriumi hálózat fejlesztését célzó eseménynek otthont adó ENSZ-tagállamokkal konzultálva az UNODA azonosítja azokat a fejlődő országokban található laboratóriumokat, amelyek részvétele az említett eseményen támogatásban részesül.

Logisztika és adminisztratív szolgáltatások:

Az UNODA az UNOPS-szal partnerségben gondoskodik a logisztikai feladatok elvégzéséről (például a résztvevők utazásának megszervezéséről).

3.3. 3. projekt: Tájékoztatási tevékenységek

3.3.1. A projekt célja

Több szakértő és laboratórium kijelölése a Globális Dél országaiból a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében összeállított jegyzékbe való felvételre.

3.3.2. A projekt várt eredményei

a) tájékoztató jellegű regionális szakmai találkozók szervezése Afrikában, valamint Közép- és Dél-Amerikában;

b) több szakértő és laboratórium kijelölése e régiókból a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében összeállított jegyzékbe való felvételre;

c) e régiókból több szakértő vesz majd részt a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében tartott készségfejlesztő képzéseken.

3.3.3. A projekt leírása

Jóllehet az ENSZ-tagállamok sokféle szakértőt és laboratóriumot jelöltek a jegyzékbe, az afrikai, valamint közép- és dél-amerikai ENSZ-tagállamok továbbra is alulreprezentáltak. ([1])

A főtitkár által létrehozott mechanizmus hitelességét és az érintettek szemében való pártatlanságát nagyban meg fogja erősíteni annak biztosítása, hogy sokszínű szakértőgárda, illetve laboratóriumi helyszín álljon rendelkezésre, akik/amelyek közül az UNODA a képzési tevékenységek céljára, az ENSZ főtitkára pedig a tényleges vizsgálatok során választhat.

Ennek elősegítése érdekében mindkét régióban regionális szakmai találkozókra kerül majd sor annak céljából, hogy a nemzeti fővárosokban az érintett területeken aktív szakértőkkel közvetlenül fel lehessen venni a kapcsolatot, hogy megismerjék a főtitkár által létrehozott mechanizmust, annak jelentőségét a biológiai fegyverek feltételezett használata esetén végzett összehangolt nemzetközi válaszlépések terén, valamint azt, hogy milyen szerepe és jelentősége van egy sokszínű szakértői csoportnak abban az esetben, ha a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében vizsgálatot kell indítani. Az ezen régiók országaiból származó, a jelölésekre vonatkozó adatok összeállítására az UNODA éves szóbeli jegyzékének az ENSZ- tagállamok részére való kiadása után kerül sor annak megállapítása érdekében, hogy volt-e mérhető hatás a jelölések tekintetében. A szakmai találkozókon részt vevő ENSZ-tagállamok és résztvevők pontos körét és számát főként az UNODA és a találkozók szervezését elvállaló államok közötti konzultációk során döntik majd el. A döntés során olyan tényezőket vesznek majd figyelembe, mint a találkozó helyszíne, a költségvetés és a szervező ország releváns kapacitása. Az UNODA-nak tájékoztatnia kell a Tanácsot a szervező országok kiválasztásának folyamatáról, és az UNODA-nak a Tanács iránymutatását, illetve jóváhagyását kell kérnie ezt illetően.

3.3.4. A végrehajtó ügynökség feladatai

Tartalmi előkészítés:

Az UNODA a szakmai találkozóknak otthont adó ENSZ-tagállamokkal egyeztetve összeállítja a napirendet és a programot, valamint kiválasztja a résztvevőket.

Logisztika és adminisztratív szolgáltatások:

Az UNODA az UNOPS-szal partnerségben gondoskodik a szakmai találkozók logisztikai feladatainak elvégzéséről, például a résztvevők utazásának megszervezéséről.

3.4. 4. projekt: A „Capstone” gyakorlat támogatása

3.4.1. A projekt célja

A tervek szerint 2020 szeptemberében Németországban tartandó teljeskörű helyszíni gyakorlat (az ún. „Capstone” gyakorlat) megfelelő előkészítésének és sikeres végrehajtásának biztosítása.

3.4.2. A projekt várt eredményei

a) a „Capstone” gyakorlat előkészítésére időben és átfogó módon kerül sor;

b) lebonyolításra kerülnek a „Capstone” gyakorlatot megelőző tervezési missziók, és a gyakorlathoz szükséges valamennyi előkészület végrehajtásra, vagy pedig megvitatásra kerül a fogadó országgal és a szervezőkkel;

c) támogatásban részesül a szakértőknek a „Capstone” gyakorlatban való részvétele;

d) az UNODA közvetít és konzultációt folytat annak biztosítására, hogy az ENSZ-tagállamok és más felek a „Capstone” gyakorlatot megelőzően a rendelkezésre bocsássák a gyakorlat lebonyolításához szükséges általános célú és speciális eszközöket.

3.4.3. A projekt leírása

A „Capstone” gyakorlat vagy egy záró képzési tevékenység célja annak lehetővé tétele a képzésben részesült szakértők számára, hogy egy tényleges küldetés előkészítése céljából reális helyszíni esemény keretében teljeskörűen kipróbálhassák a gyakorlatban a tudományos szakértelmüket és a megszerzett kulcskészségeiket. Jelenleg Németország és Svédország kormánya 2020 második felében tervez ilyen gyakorlatot tartani.

([1]) Az afrikai tagállamok közül mindössze hat jelölt szakértőket és kettő laboratóriumot. A közép- és dél-amerikai tagállamok közül mindössze öt jelölt szakértőket és csupán egyetlen állam jelölt laboratóriumot.

E tevékenység sikerességének és értékének biztosításához a „Capstone” gyakorlatot megelőzően számos képzést el kell végezni, hogy a „Capstone” gyakorlaton részt vevő szakértők teljeskörűen ki legyenek képezve és fel legyenek készülve a gyakorlatra. E képzéseket a fenti 1. projekt tartalmazza. E projekt támogatni fogja az érintett nemzetközi szervezetek – például az Egészségügyi Világszervezet (WHO), az Állategészségügyi Világszervezet (OIE) vagy az INTERPOL – szakértőinek és tisztviselőinek a részvételét.

Ezen túlmenően az ENSZ-tagállamoknak és más feleknek a „Capstone” gyakorlatot megelőzően be kell szerezniük és a résztvevő szakértők rendelkezésére kell bocsátaniuk a megfelelő eszközöket, így például egyéni védőeszközöket, fertőtlenítőszereket, nyomozóeszközöket, kommunikációs eszközöket, továbbá más szükséges felderítőeszközöket és azonosítóberendezéseket, kalibrációs eszközöket és anyagokat, továbbá fotó- és rögzítőberendezésket.

A „Capstone” gyakorlatból levont tanulságok fontos szerepet játszanak majd a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében megrendezendő jövőbeli képzési tevékenységek kidolgozása és javítása, valamint a mechanizmus jelenlegi működési struktúrájában mutatkozó hiányosságok és kihívások azonosítása során. A „Capstone” gyakorlatot követően a résztvevő szakértőkkel tartott azonnali értékelő megbeszélések és összegzés mellett – más forrásokból biztosított támogatással – egy kifejezetten a levont tanulságokról szóló külön rendezvényre is sor kerülhet.

Minden vonatkozó tevékenység végrehajtására a német és svéd kormány közötti szoros koordináció és együttműködés mellett kerül sor.

3.4.4. A végrehajtó ügynökség feladatai

Tartalmi előkészítés:

A „Capstone” gyakorlat tartalmi előkészítéséről – többek között a gyakorlat célkitűzésének, forgatókönyvének, programjának és értékelési mechanizmusának meghatározásáról – az UNODA konzultációt folytat Németország és Svédország kormányával, valamint az egyéb érintett ENSZ-tagállamokkal és partnerekkel.

Logisztika és adminisztratív szolgáltatások:

Az UNODA az UNOPS-szal partnerségben gondoskodik a „Capstone” gyakorlathoz kötődő logisztikai feladatok elvégzéséről, beleértve a résztvevők és a szakértők utazásának megszervezését, valamint az eszközök beszerzését és szállítását.

3.5. 5. projekt: Az érintett partnerszervezetekkel folytatandó rendszeres koordinációs tevékenységek és munkaértekezletek támogatása

3.5.1. A projekt célja

Partnerszervezetek azonosítása a főtitkár által létrehozott mechanizmusban történő részvételre és a velük való együttműködés

3.5.2. A projekt várt eredményei

a) számos munkaértekezlet lebonyolítása a releváns nemzetközi partnerekkel;

b) új részletes módszerek kidolgozása és elfogadása az ilyen nemzetközi partnerekkel folytatott együttműködéshez, mint például iránymutatások, javasolt eljárási standardok, megállapodások és egyetértési megállapodások.

3.5.3. A projekt leírása

Annak érdekében, hogy az ENSZ rendszere a lehető legnagyobb mértékben támogassa a főtitkár által létrehozott mechanizmust, továbbá az UNODA korlátozott forrásaira tekintettel, alapvető fontosságú, hogy a releváns nemzetközi szervezetekkel erős partnerségek épüljenek ki. A mind a képzésekhez, mind az esetleges tényleges vizsgálatokhoz szakértelem és támogatás nyújtásának sikeres megszervezésére példaként szolgálnak többek között az UNODA és a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet (OPCW), az OIE és a WHO, az Interpol, valamint a vegyi, biológiai, radiológiai vagy nukleáris (CBRN) anyagokkal foglalkozó kiválósági központok közötti partnerségek.

Lenne lehetőség e partnerségi hálózatot kiterjeszteni több olyan nemzetközi szervezetre is, amelynek hasonló igényei lehetnek a képzések, a szakértők fejlesztése és az eszközök területén.

Az UNODA ezért igyekszik azonosítani a lehetséges partnerszervezeteket, ezekkel együttműködést folytatni – kellő figyelemmel az egyes szervezetek egyedi megbízására –, továbbá szakmai találkozókat szervezni a közös jellemzők és az együttműködési területek feltérképezése érdekében azzal a céllal, hogy kötelezettségvállalásokra kerüljön sor a közös képzési eseményekkel, az eszközökkel és a szakértelem biztosításával kapcsolatban.

3.5.4. A végrehajtó ügynökség feladatai

Tartalmi előkészítés:

A szakmai találkozó tartalmi előkészítését – a napirend és a program összeállítását és a résztvevők kiválasztását – az UNODA végzi.

Logisztika és adminisztratív szolgáltatások:

Az UNODA az UNOPS-szal partnerségben gondoskodik a logisztikai feladatok elvégzéséről, beleértve a résztvevők és a szakértők utazásának megszervezését.

4. JELENTÉSTÉTEL ÉS ÉRTÉKELÉS

Az UNODA félévenként tájékoztatja a Tanácsot a projekt végrehajtásában elért előrelépésről.

A projekt lezárultával az UNODA az egyes projektekről szóló rövid jelentéseket tartalmazó pénzügyi és szöveges zárójelentést nyújt be az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és az Európai Bizottságnak (a továbbiakban: a Bizottság).

5. IDŐTARTAM

A projekt végrehajtásának becsült teljes időtartama 32 hónap, 2020. májustól 2022. decemberig.

6. KEDVEZMÉNYEZETTEK

Az 1. projekt kedvezményezettjei a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében összeállított jegyzékben szereplő szakértők, valamint az adott szakértőkhöz kapcsolódó nemzeti egészségügyi hatóságok és intézmények.

A 2. projekt kedvezményezettjei a tevékenységekben részt vevő kijelölt laboratóriumok, különös tekintettel azokra, amelyek fejlődő országokban működnek.

A 3. projekt kedvezményezettjei az azon földrajzi régiókban fekvő országok, amelyek jelen pillanatban alulreprezentáltak a főtitkár által létrehozott mechanizmus keretében összeállított jegyzékben. A főtitkár által létrehozott mechanizmus maga is képes lenne növelni a közvélemény szemében a legitimitását azzal, ha bővítené azon földrajzi területet, ahonnan a képzési tevékenységeket és a missziókat lebonyolító szakértőket és laboratóriumokat kiválasztja.

A 4. projekt kedvezményezettjei a „Capstone” gyakorlatot szervező ENSZ-tagállamok és partnerek, valamint a gyakorlatban részt vevő szakértők.

Az 5. projekt kedvezményezettjei az UNODA, az ENSZ rendszerének illetékes osztályai és ügynökségei, valamint nemzetközi és regionális partnerek.

7. VÉGREHAJTÓ ÜGYNÖKSÉG – SZEMÉLYZETI KÉRDÉSEK

E projekt végrehajtására az UNODA kap megbízást. E projekt végrehajtása a Bizottság és az UNODA között kötendő finanszírozási megállapodásnak megfelelően történik. Az UNODA partnerségre lép az UNOPS-szal, amely logisztikai és adminisztratív támogatást nyújt a projekthez. Az UNOPS szerepe a logisztikai és adminisztratív támogatásra korlátozódik.

Tekintve, hogy az UNODA számára az e projekt végrehajtásában előirányzott tevékenységek a költségvetésen kívül esnek, további személyzetre lesz szükség. A projekt sikeres végrehajtásáért, valamint a projektekben meghatározott tevékenységek megszervezéséért és végrehajtásáért a személyzet viseli a felelősséget. A személyzetnek különösen a képzési tevékenységek kidolgozásához és végrehajtásához kell hozzájárulnia érdemi tapasztalata és szakértelme segítségével, továbbá kapcsolatot kell tartania az érintett partnerekkel, így a nemzetközi és regionális szervezetekkel, valamint a laboratóriumokkal. A személyzetnek magas szintű (az ENSZ rendszer szerint P-5 kategóriájú) besorolással kell rendelkeznie, tekintettel a projekt összetettségére, valamint a képzési tevékenyégek tekintetében az olyan különböző területeken szerzett magas szintű tapasztalatra és szakértelemre, mint a kiküldetés, a nyomozás, a képzési tevékenységek kidolgozása és végrehajtása, valamint a biológia/biológiai fegyverek.

Az UNOPS emellett adminisztratív és logisztikai támogatást fog nyújtani a projektek végrehajtásához és különösen a tanfolyamok és szakmai találkozók megszervezésével, mégpedig főként a jegyek foglalásával és kibocsátásával és a résztvevők napidíjának kiadásával. Jobb megoldás lenne, ha e feladatokat a projektvégrehajtás és adminisztratív támogatás nyújtása terén nagy tapasztalattal rendelkező UNOPS látná el, mintha adminisztratív támogató személyzet felvételére kerülne sor, egyrészt mivel az ilyen személyzet gyakran abban a reményben érkezik, hogy az UNODA a projekt befejezése után is foglalkoztatni fogja, valamint fennáll annak kockázata is, hogy az adminisztratív támogató személyzet tagjai – mivel ugyanabban az irodában dolgoznak – a projekthez nem kötődő feladatokat is kaphatnak. Amennyiben az UNOPS is e projekt végrehajtó ügynöksége lenne, az lehetővé tenné azt is, hogy az UNODA elmélyítse kapcsolatait az UNOPS-szal a főtitkár által létrehozott mechanizmushoz kötődő tevékenységek terén, többek között olyan esetekben, amikor a mechanizmus keretében végrehajtott missziók tényleges kiküldésére kerül sor egy ENSZ-tagállam felkérése nyomán. Az UNOPS kiterjedt beszerzési, ellátási és szállítási hálózata igen előnyös lehetne olyan esetekben, amikor a misszió sikeréhez alapvető fontosságú lehet az eszközök gyors beszerzése és szállítása.

8. AZ EU LÁTHATÓSÁGA

Az UNODA megtesz minden megfelelő intézkedést annak közismertté tétele érdekében, hogy ezt a projektet az Unió finanszírozza. Az uniós támogatásról a meghívókban és a különböző események résztvevőivel megosztott egyéb dokumentumokban is említést tesznek majd. Az UNODA gondoskodik arról, hogy az Unió képviselete lehetőség szerint biztosítva legyen azokon az eseményeken, amelyek e határozat alapján kapnak támogatást.